

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANERBLADET

NR. 7 JULI 1964 49. ÅRGANG

Månedsskrift
for Soransk
Samfund

CHRISTIANI & NIELSEN

BYGGER OVER HELE KLODEN

I mange af verdens lande har CHRISTIANI & NIELSEN opnået en stærk position på grund af initiativrig, teknisk formåen og mere end et halvt århundredes erfaring indenfor moderne ingeniørvirksomhed.

CHRISTIANI & NIELSEN giver mange danske lejlighed til at medvirke ved opførelse af broer, havne, kraftstationer og industrianlæg samtidig med, at de lærer fremmede lande at kende.

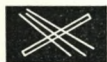
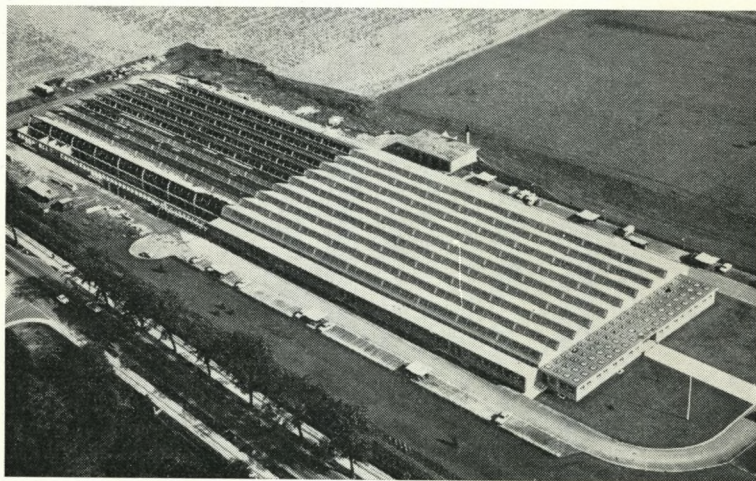
Også i Danmark har CHRISTIANI & NIELSEN et udstrakt arbejdsfelt. Der udføres store byggearbejder her i landet, og en stor del af planlægning og projektering til udlandet foretages her.

Dansk
VELUX A/S

Maskinvej 4 . København Søborg . Telf. (01) *69 11 33

VELKIN
SHEDHALLER

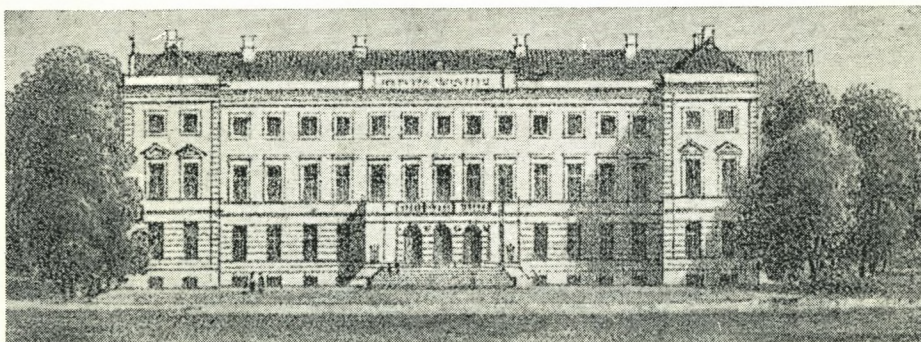

V. KANN RASMUSSEN & CO civilingeniører

Tobaksvejen 10 . København Søborg . Telf. (01) *69 11 44

(S. Kamman '27)

(V. Kann Rasmussen '27)

Academia Sorana

efter gammelt stik

SORØNER-BLADET

JULI 1964

49. ÅRGANG

NUMMER 7

Translokation og dimission

PÅ SORØ AKADEMI'S SKOLE 1964 (Efter den lokale presse ved red.)

I. Den »lille« translokation den 14. juni.

Tilslutningen til den »lille« translokation for ikke-afgangsklasserne var så overvældende, at nogle af forældrene måtte tage plads i et tilstødende lokale.

I sin tale karakteriserede rektor *Arne Østergaard* det som en topmålt skandale, at man gennem en halv snes år havde håbet på en løsning af sportspladsproblemet; intet er sket! Rektor selv havde ofte nok gjort opmærksom på mangelen og kunne »vaske sin hænder« — ansvaret kan ikke placeres! Eleverne bør have lejlighed til at få afløb for deres kræfter; mange af dem kan måske ellers reagere på en mindre heldig måde. Myndighederne ville gøre stor gavn, hvis de ville fremme anlægget af denne sportsplads.

For første gang stod man overfor at skulle dele II. g.-klasserne efter direk-

tiverne i den nye skolelov. De sproglige deles i nysproglige og klassisk sproglige, matematikerne i en naturfaglig og matematisk-fysisk linie.

Nyt er det, at der gives lejlighed for eleverne til deltagelse i studiekredse: Atomteorien ved lektor Nordahl Svendsen, psykologi ved dr. Lind, efterkrigstidens problemer ved lektor Balslev, musik ved adjunkt Rischel og Grønland ved gymnasielærer Worm.

To studiekredse blev beklageligvis ikke til noget: »Ethiske problemer« og »bibelstudier«; det er ting, som eleverne blufærdigt ikke taler meget om, men som måske drøftes i mindre grupper.

25 elever fra 2. real vil fortsætte i 3. real med realeksamen for øje. Denne værdifulde eksamen er nu blevet en svær eksamen. Færdighedsfagene forsvinder, matematik, regning og engelsk stil kommer til at tælle hver for sig,

der kræves altså stor flid og modenhed.

Rektor appellerede til hjemmene om at bidrage til disciplinens overholdelse. Han takkede hjemmene i Sorø for den venlighed, drengene møder i byen; særlig takkede han de hjem, der loyalt følger ordensreglerne. Efter oplæsning af hver classes gennemsnitskarakterer uddeltes en række flidspræmier (bøger), og rektor bragte en hilsen til de fremmødte studenterjubilarer, 21 25-års jubilarer og 20 35-års jubilarer, blandt disse sidste rektor selv.

II. Den »store« translokation d. 21. juni.

I overværelse af forældre, 50- og 25-års jubilarer og mange andre interesserede var der translokation og dimission af 71 studenter og 19 realister. Festsalen var fyldt til trængsel.

Efter sangen »Hellig er vor ungdoms lyst« bød rektor *Østergaard* velkommen, bl. a. til en række studenter- og realistjubilarer; i disses nærværelse så han et udtryk for, at man havde befundet sig vel på skolen. Eksamensresultaterne blev gennemgået; den højeste karakter bl. studenterne nåede *Lise Erin Madsen*, over 10 i gennemsnit (klapsalver). Blandt 50-års jubilarerne var professor *R. Spärck* og rektor *C. C. Andersen*, Gentofte. Realistjubilarerne var samlet under ledelse af vognmand *Bundgaard*, København. Særlig bemærkelsesværdigt var det, at en realist fra 1890, grosserer *Hans Elving*, havde indfundet sig. Han skænkede et billede af realistholdet for 74 år siden til bibliotekets fotosamling.

Efter uddelingen af eksamensbeviserne udtalte rektor:

Indholdet af beviserne har skiftet

karakter for studenternes vedkommende, men I kan forhåbentlig af tallene vurdere, hvad I kan magte, og hvor I muligvis har svigtet, og hvor I kan sætte ind. Jeg håber, at den nye realeksamen fremdeles må få prædikatet: Det praktiske livs embedseksamen.

En elev havde udtalt: »Vi har levet i et beskyttet miljø«, frihed og ansvar havde I følt var for ringe. Frihed er noget andet end den fritid, som man kræver mere af. I vil nu opdage, at friheden er begrænset af hensynet til de mennesker, vi skal leve iblandt. Men friheden til at tro og tænke, til at søge sandheden, den har I uindskrænket. I har også frihed til at tro noget helt andet end den foregående generation, men er det også frihed at sige, at det foregående slægtsleds livsgrundlag var forkert? Man har lov at tænke det, men har man lov til at sige det og dermed såre og bedrøve de mennesker, der ikke er i stand til at ændre de erfaringer, de har gjort? Frihed forveksler I i nogen grad med fritid. Det moderne samfund kræver mere og mere fritid, effektivitet, produktivitet; samtidig kræver vi alle mere fritid. At arbejde over en vis tid anses for at være et urimeligt forlangende — ja, vi er blevet en smule naragtige.

Angående den uddannelsesmæssige udvikling stilles der store krav, og vi snævrer os ind til specialister. Sørg dog for, at grundlaget bliver bredt, fagligt og menneskeligt; bliv ikke isolerede spidser, men prøv at forstå andre og yde andre noget.

En stor mængde flidspræmier uddeltes derpå, bl. a. et legat til bogpræmier, stiftet af en kvindelig gammel soraner,

og flere gaver fra Soransk Samfund, overrakt af dettes formand, civilingeniør *Aage Kann Rasmussen*. Lise Erin Madsen fik den store Sorø-bog, 4 andre hver et eksemplar af »Academia Sorana«.

Rektor takkede derpå alle, der havde betænkt skolen med gaver og vist den tillid; takkede videre sine medarbejdere for loyalt og veludført arbejde; organist *Reiff*, der har forladt skolen, fik en varm tak for sit gode arbejde, det samme var tilfældet med økonomiinspektør *C. C. Corneliussen*, der nu efter 41 års trofast virke indtræder i pensionisternes række (»in den Ruhestand«, som tysken siger): han har arbejdet under ikke mindre end fem rektorer. (Lærerne tog ved en frokost afsked med deres dygtige medarbejder og overrakte ham en erindringsgave).

Så endelig kunne der sluttet af med meddelelse om, at der var sommerferie til den 12. august.

Soranerfrokosten

TORS DAG DEN 2. JULI 1964

Denne gang havde man fortrudt forrige frokosts ringe deltagelse, og man havde den glæde trods sommer og sol at beskue 23 gæve soranske frokost-riddere. Fornøjede og oplagte bænkedede vi os om bordet med dets obligate prydelser af lys, blomster og Phoenixflag, *Erting* havde på Majestætens Nytorv observeret en diminutiv vagtparade, men nu lukkede vi os ude fra verdens tummel og spræl og dannede vor egen lille verden, hvis devise var: Sorø.

I mangel af de store kanoners til-

stedenærværelse (som vor kære lærer Hubert Rosen ville have udtrykt det) dirigerede *C. C. Hoffgaard* mødet: Han bragte en hilsen fra Sorø, hvor bestyrelsen for nogle dage siden havde holdt møde; man forhandlede hos rektor og spiste senere på »Parnas«, en dejlig dag med klar himmel og blank sø; intet under, at man måtte mindes ungdomstiden på skolen i Sorø; den leve! Af-syngelsen af Hauch-verset akkompagneredes af *Børge Hebo*, hvad der både forhøjede sangens kvalitet og bidrog til, at alle blev færdige på éngang samt indbragte akkompagnatøren berettiget bifald.

Ved præsentationen, hvis yngste var årgang 46 — dog herfra undtaget Poul Lorezens dattersøn, der går i II g på Sorø — blev alle rekorder slået af *Hans Elving* med eksamen fra 1890 — skriver: atten hundrede og halvfems; ganske vist erklærede en deltager, at han var fra 1807, men gik hurtigt et århundrede frem, så Elving holdt pladsen.

Der var god tid til passiar: Silden ankom først kl. 12,10 — den varme ret en *rum* tid derefter, men så havde de snegleagtige forberedelser også båret frugt: En delikat hakkebøf med spejlæg; vel tilberedt, høj og fyldig, godt, at der var højt til loftet i lokalet.

Der skete flere efterlysninger efter gamle soranerkammerater, der dog ikke var bortgået i nedtrykt sindstilstand. *Bjørnestad* ønskede oplysning om tre brødre Møller Frederiksen, født i Argentina, (de bor alle i Charlottenlund og er medlemmer af Samfundet. *Red.*), og om Lt. Col. Ejvind Rambusch (s. '32). — Røbede tillige, at man ved be-

styrelsesmødet i Sorø på rektors kontor konfronteredes med 4 gamle spanskrør, der dog nu var ude af brug. *Bastue Jacobsen* spurgte, om nogen kendte Sender Jankelow, finne, anklager i Nürnbergprocessen (Han gik på Sorø 1917—22, s. '22, hedder nu Jaari og bor i Helsingfors. *Red.*).

C. C. *Hoffgaard* berettede nærmere om Sorø-mødet; meningen er, at rusfesten skal holdes i Sorø; der vil være plads til ca. 200, så man bør sikre sig. Bragte hilsener fra Knud Lambrethsen (r. '17), New York, fra Erling Porsild (r. '17), Ottawa, og fra Johs. Brøndsted, der i øjeblikket ligger på St. Elisabeths hospital, men er livlig, ved godt mod og stadig arbejdende i sin videnskab. Vi besluttede at sende ham en hilsen.

Erting efterlyste, om der forelå noget nyt vedrørende klaveret til »Baldur«. C. C. *Hoffgaard*: De får klaveret! Der er skænket et beløb til det. *Otto Bose-rup* var glad over Poul Lorenzens levende og menneskelige artikler i Soranerbladet og takkede rørt for dem. *Hakon Lindhard* bragte et indlæg angående spanskrøret. I hans barndoms skole i København var det forbudt; resultat: Støj, spektakel, opløsning. Overgangen til Sorø var skrap: Alle dernede kunne tæve mig; spanskrør var tilladt, men brugtes vist egentlig ikke ret meget, men der var ro og stilhed i timerne. Jeg hørte til de artige elever, og kun én gang fik jeg en omgang af Lafrits, hvorfor jeg blev endnu artigere. Mine to drenge siger, at jeg er en brutal far, fordi jeg tugter dem; spanskrør bør forblive i skolen! (Det afskaffes vist; en skolemand — så jeg forleden i en avis, har erklæret: »Det lakker

mod enden med spanskrørene.« Bemærkningen kan misforstås. *Red.*).

Poul Lorenzen takkede den kst. formand for god ledelse af denne sammenkomst. Hils formand og næstformand, vi har egentlig ikke savnet dem! (Jubel).

Så brød vi op. Næste frokost torsdag den 6. august kl. 12 præcis.

P. Sch.

Pilgrimsrejse til Sorø

De strømmede ind fra alle verdenshjørner, soranere født i 1901. På et eller andet tidspunkt havde de alle gået i klasse sammen, uanset hvornår de forlod Sorø.

Studenterne af 1919 havde 45-års jubilæum, men mange andre fra »holdet« var taget med, og nogle genså hinanden for første gang siden de fjerne skoledage.

Man mødtes i Fratergården den 30. maj og gik først op på Stengangen for at lægge blomster ved mindetavlen, der bærer klassekammeraten Erik Briand Clausens navn. Der blev udtalt mindeord om ham og de andre, vi har mistet.

Så gennemtrawlede man hovedbygningen, studerede de gamle klassebilleder og beså — og kritiserede — de nye lokaler i øverste etage. Mange fandt forandringen god, andre beklagede, at de gamle primitive og »udemokratiske« sovesale ikke eksisterede mere. Derpå gik turen til de nye Alumnatsbygninger, som vel både er mere moderne, hyggeligere og mere praktiske end det, vi kendte i fordums tid.

I samlet flok drog man ad søvejen

til »Parnas«, hvor en af de »lokale« kammerater havde sørget for, hvad han kaldte et »beskedent måltid«, et understatement, som vist hører til god tone i provinsen. Maden var fremragende, og det samme gjaldt stemningen. Gamle og nye anekdoter krydsede luften og bidrog til, at alle hurtigt kendte alle — fra dengang!

Henad midnat startede fire af de »aldrende« herrer et dumdristigt foretagende: I bælgmørke *gik* de tilbage til Sorø gennem den dystre skov, hvor man bogstavelig talt ikke kunne se en hånd for sig, endsige stien. Men lykken stod de letsindige bi, og — måske opildnet af nattergalenes dejlige sang — de nåede frelst ind til den venlige by. De tre af flokken indlader sig dog næppe på sådan letsindighed oftere!

En del af holdet blev også i Sorø om søndagen og spiste hyggeligt frokost sammen på den gamle Postgård.

Initiativtager og ham, der trak læsset med at samle de fremmødte 21 (af 42 »mulige«) var atter engang den utrættelige Jens Madsen fra Randers. Han høstede da også behørig påskønnelse for succes'en.

De mødte var: Assing, Erting, Graae, Grüner-Hansson, Hoffgaard, Ingerslev, Johan Jensen, Kr. Kristiansen, Einar Larsen, Erik Lund, Jens Madsen, Marquard, Meldorf, Ove Nielsen, Hvalsø Olsen, Rechendorff, Schultz, Suhr Henriksen, Tvede-Jacobsen, Waarst. Der var hilsener fra de fjernestboende: Lambrethsen, USA og Erling Porsild, Canada.

Når om to år holdets realister skal fejre 50 års jubilæum, er det tanken at samle *hele* holdet igen i Sorø. CCH.

Obs!

Fodboldkampen mellem skoleholdet og gamle soranere finder sted søndag den 30. august kl. 14 på Flommen i Sorø.

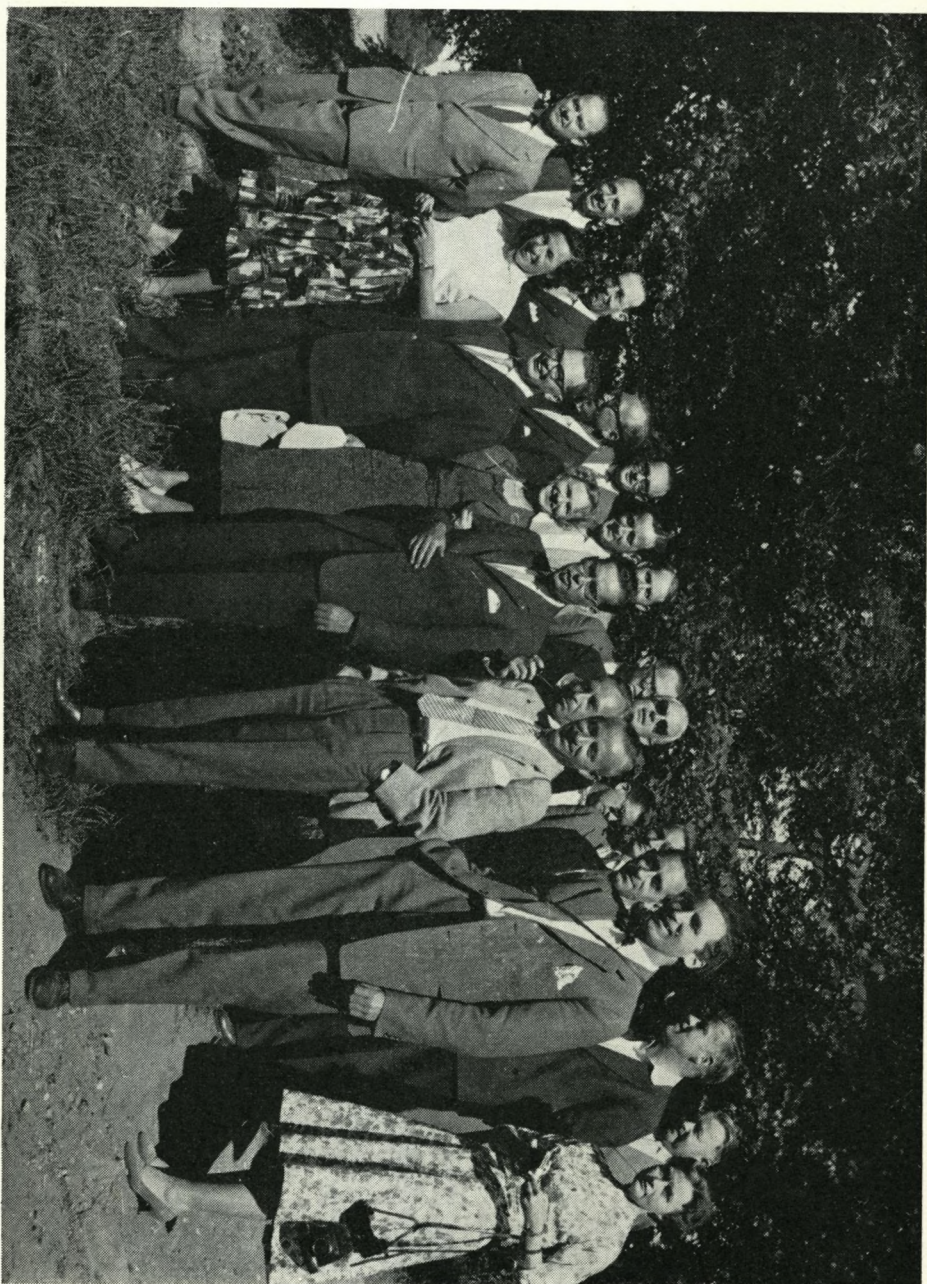
Sorø Akademis skoles årsskrift 1963-64

I juni udsendtes som sædvanlig årsskriftet i det kønne hvide omslag med det røde »Sigillum Scholæ Academiæ Soranæ« midtpå.

1963 dimitteredes 71 studenter og 18 af realklassen; elevtallet var den 1. maj 1963 349, ved udgangen af april 1964 341. Umiddelbart før elevfortegnelsen findes en redegørelse for det nye karaktersystem, meget nyttig at få forstand af, men naturligvis noget vanskelig at vurdere for de ældre. Elevfortegnelsen anfører for hver elev fødselsdag samt forsørgers stilling eller erhverv og hjemsted. Flere andre skoles årsskrifter har af »demokratiske« grunde udeladt angivelsen af stilling o.s.v.; mig forekommer det udbytterigt at kunne danne sig en forestilling om elevernes proveniens; man ser et bredt udsnit af vort samfund repræsenteret.

Et stort afsnit giver udsigt over årets arbejde, derunder også på legemsøvelsernes område, hvor alle former har været dyrket. Takket være klubben »Soranerne« har cricket haft instruktion af mr. H. P. Crabtree, og man får besked om de forskellige kamps resultater.

Skolebibliotekets bestand udgjorde den 31. december 1963 73.410 bind, og en tilvækst på 173 bind. Desuden ejer biblioteket 14.496 skoleprogrammer. Af 361 lånere har de 306 været elever på skolen; der er fra biblioteket udlånt 5.058 bind, fra læsesalen på Blå Gang 161 bind, i alt 5.219 bind. Den fysiske

STUDENTERNE 1934

Fra venstre til højre: O. Warthoe Hansen, Poul Nielsen, Grete Simonsen, Finn Pohl, M. Fog-Poulsen, A. Skouby, St. Secher, Elsa Eliasson, Torben Madsen, F. V. Nissen, J. Madelung (bagved), E. Høyrup Knudsen, Jan Weber (pibe), Hugo Faber-Rod (solbriller), P. Neergaard, Birger Knudsen (solbriller), Poul Pagh, Johan Wilhjelm, Jørn Jensen, Vagn Baark, Johs. Dam, Birthe Kofoed-Hansen.

samling har en stor, særdeles værdifuld historisk-fysisk museumsafdeling (gaver modtages).

Af de 170 alumner bor 42 på ældste afdeling i rektorgården, 28 på yngste afdeling »Vænget« og 20 i hver af de nye alumnats fem huse.

Som sædvanlig er der til de dertil værdige uddelt fripladser, stipendier og bogpræmier; afsnittet »Særlige meddelelser« indeholder bl. a. en instruktiv redegørelse for »grendeling efter 1. gymnasieklasse«, skolens »dagbog« bærer vidne om, at man evner at forene det nyttige med det behagelige, eksamenspena-afsnittet nævner de faldgruber, man helst skal undgå at falde i for at klare den.

Alt dette og mere kan studeres i årsskriftet; de, der ønsker flere enkeltheder, kan for kr. 1,50 hos Soransk Samfund købe et eksemplar — derved skaffer vedkommende sig selv en fornøjelse og bidrager til, at Samfundets investering af et beløb til anskaffelse af årsskriftet ikke har været forgæves.

P. Sch.

Dødsfald

Læge R. Faber Vestergaard,

* 27. februar 1901 — † 8. juni 1964.

Rasmus Faber Vestergaard stammede fra Stenlille, hvor faderen var møbelhandler. Han kom på Sorø 1917 og blev student 3 år senere, 1929 cand. med., var kandidat i Viborg og Skanderborg, 1930 1. reservelæge i Rønne, men hans livsgerning kom til at ligge i »Danmarks (dengang) yngste købstad«, Brønderslev, hvor han har praktiseret i mere end 31 år med en stadig voksende praksis, der ikke levnedetid til meget andet.

Faber Vestergaard var en ivrig jæger og et interesseret medlem af den lokale rotaryklub, hvis præsident han blev 1955—56. Han havde sin egen uhøjtidelige måde at tage tingene på, og da han tilmed var i besiddelse af både

lune og en medfødt humoristisk sans, var han vellidt af sit store klientel. Han vil blive savnet af mange, mest dog af sin hustru, født Grubert, af datteren, som er gift i New York, men netop var hjemme på besøg, og af sønnen, som læser til læge i Aarhus.

C. G. E.

*

Skuespilleren Palle Bjerrum.

† 10. juni 1909 — * 9. juni 1964.

Bjerrum gik på Sorø Akademi i årene 1921—28 (s. '28), blev derpå elev hos Holger Gabrielsen og Aage Garde og debuterede 1933 ved Arne Jensens Skuespillerselskab. De sidste 10 år var han knyttet til Aalborg Teater, siden 1960 som forstander for elevskolen.

*

Fru Anna Johannessen, f. Bonnesen.

Prokurist Niels Bonnesens (pr. '02) søster, Anna Johannessen, døde den 1. juli 1964. Hun var født den 19. juni 1888 i Sorø, datter af købmand J. N. Bonnesen og hustru, født Hoffgaard. Hun blev gift i 1914 med Georg Johannessen (1902), boede de første år i Canada og flyttede derfra til West Englewood, New Jersey, N.Y., hvor han var ansat i Standard Oil Co. Johannessen døde 1. maj 1956. (Se Sor. Bl., 41. årg., s. 57). Anna Johannessen var hjemme i 1958 og igen i 1963 i nogle måneder og var ved begge lejligheder til Soranerfrokost. Hun var ivrig læser af Soranerbladet og havde gennem alle årene holdt nær forbindelse med sin store familie og sine mange gode venner. Hun var meget interesseret og aktiv i Skandinavisk Amerikansk Kvindesamfund, hvor man påskønnede hendes indsats og gode menneskelige egenskaber. Hun efterlader sig 6 børn, 4 dygtige sønner i ansete stillinger og to døtre, hvoraf den yngste boede sammen med moderen i hjemmet i West Englewood. En 3. datter, der var gift her i landet, døde mærkelig nok indirekte på grund af krigen,

da ambulancen, der skulle hente hende om natten efter en blødning under mørkelægningen kørte galt, så hun led så stort blodtab, at lægerne efter operationen ikke kunne kalde hende til bevidsthed igen. De 4 sønner, svigersønnen, der var læge, og hustruen, der overtog mandens arbejde som narkotiser, havde alle været aktive deltagere i anden verdenskrig; den yngste søn tillige i Koreakrigen; de kom tilbage uden ydre mén.

Anna Johannessen var et elskeligt menneske, som vil efterlade et stort savn hos sin store familie og de mange venner.

N. B.

*

Bogtrykker Gudmund R. Krog

* 4. februar 1896 — † 2. juli 1964.

Bogtrykker Gudmund R. Krog, Sorø Bogtrykkeri, døde den 2. juli, 68 år gammel. Han blev syg om eftermiddagen og beordret på Ringsted sygehus, hvor han døde af en blodprop en halv time efter indlæggelsen.

Bogtrykker Krog var født i Sorø. Efter endt skoletid på Sorø Akademi 1906—10 kom han i lære hos sin far, bogtrykker A. Rasmussen Krog, der dengang havde Sorø Bogtrykkeri. I nogle år arbejdede Gudmund Krog som svend rundt om på Sjælland, bl. a. på Folketidendes Bogtrykkeri i Ringsted.

Efter at have indsamlet en del faglige erfaringer købte han 1922 et bogtrykkeri i Nørresundby.

1929 solgte han virksomheden der og købte et andet trykkeri i Kolding.

I 1936 overtog han sammen med sin bror, bogtrykker Kaj R. Krog, Sorø Bogtrykkeri, som de siden drev i fællesskab.

Gudmund Krog var af en stille natur. Han kom i berøring med mange mennesker, der alle lærte ham at kende som den venlige og tjenstvillige mand, han var. Han var højt anskrevet blandt såvel kolleger som personale.

Afdøde efterlader sig hustru og en 8-årig søn.

(Efter den lokale presse, suppleret efter Soranere 1900—1940).

*

Forstanderinde, frk. Elisabeth Vestergaard og boghandler, frk. Anna Hyldgaard.

Inden for en lille måneds tid har Sorø mistet to betydelige kvinder, der gennem årene har udført et dygtigt arbejde, og som også er kendt af mange gamle soranere.

Uden forudgående sygdom døde forstanderinde, frk. *Elisabeth Vestergaard*, Sorø Husholdningsskole, den 8. maj. En hjertelammelse rev hende bort midt i arbejdet, sådan som hun selv havde håbet, at afslutningen måtte forme sig.

Elisabeth Vestergaard var født den 10. december 1883. I lærerhjemmet i Gentofte lærte hun livets sande værdier at kende, men også — gennem moderen — akkuratesse i husgerningen. Efter præliminæreksamen og ophold på Askov Højskole gennemgik hun uddannelse på Vældegaard Husholdningsskole, tog så kursus på Statens Lærerhøjskole, var fra 1904 i 13 år lærerinde på Københavns Kommunes Fortsættelseskursus, hvor hun etablerede moderne laboratoriearbejde.

Men hun ønskede sin egen skole, og da fru Eline Eriksen, der 1895 havde grundlagt Sorø Husholdningsskole, døde, købte frk. Vestergaard skolen, som hun ledede i omtrent 50 år. Myndigt, men forstående røgtede hun sit kald og gjorde sin skole landskendt. Som den første oprettede hun i forbindelse med skolen et børnehjem, så eleverne fik kendskab til barnepleje, udvidelser fulgte i pagt med tidens krav, og frk. Vestergaard, der også mestrede økonomien, gav sine elever forståelse af penge og penges værd. For syv år siden måtte hun efter et alvorligt færdselsuheld opgive deltagelse i undervisningen, men hun var stadig med i alt,

hvad der foregik på skolen. Hun blev da også højt påskønnet med flere nordiske ordensdekorationer; hendes minde vil leve længe blandt de tusinder, hun har oplært. Skolen vil efter hendes bestemmelse fortsætte som selvejende institution. Flere af Akademiets lærere har virket ved skolen.

*

Den 10. januar 1964 fyldte boghandler frk. *Anna Hyldgaard* 90 år; hun var på det tidspunkt meget svagelig, så døden kom som en befrielse; den indtraf den 30. maj.

Anna Hyldgaard, født 1874, stammede fra en gård i Pedersborg. 1897 knyttedes hun, kun 23 år gl., til Svegårds Boghandel; enestående dygtig var hun en god hjælp for boghandler Peter Svegård og blev, da han døde, den daglige leder af virksomheden, mens datteren, Gunhild Svegård, blev medindehaver. 1942 døde Gunhild Svegård, og frk. Hyldgaard blev herefter eneindehaver af forretningen, der tillige drev forlagsvirksomhed og bogbinderi.

I disse år har forretningen undergået en stærk modernisering. Det til boghandelen knyttede antikvariat ophævedes, ansvarsbevidst og med indblik i alle enkeltheder blev hun en på engang myndig og forstående chef for sine medarbejdere, med hvem hun både kunne arbejde og feste. Frk. Hyldgaard tog også del i det offentlige liv, i to perioder var hun medlem af byrådet.

Ved hendes død vil mange gamle soranere sende en tanke til den dygtige kvinde, der som få forstod arbejdets og organisationens værdi.

P. Sch.

Gamle Soranere og soranske noter

Soransk Samfund lykønsker følgende kammerater, der har fødselsdag i august:

1. *Kaj Henningsen* (f. 1914), r. '31, 1939 ansat hos P. Haase & Søn, er ikke mere der. Nu?
2. *Jørgen Preben Levy* (f. 1914), på Sorø 1927—31.
3. *Chr. Fleron Christensen* (f. 1884), udg.' 1900.
4. Fru *Anna Ellen Sofie Knudsen*, f. Olsen (f. 1914), Stubberup pr. Borup, Sjælland.
8. Skuespiller *Hans Egede Budtz* (f. 1889), C. F. Richsvej 52, Kbhvn. F.
8. Oberst *Erik Frederik Frigast* (f. 1899), Solbyen 2, Aalborg.
13. Havearkitekt *Olav Børge Seevaldsen* (f. 1914), Amaliegade 32, 2., Kbhvn. K.
14. Overtandlæge *Jens Chr. Nikolaj Jensen* (f. 1889), Hals.
14. *Gunnar Knudsen* (f. 1904), Hegnsbusene 118, Brønshøj.
16. *Svend Viggo Gjellerup* (f. 1889), på Sorø 1902—05, pr. '1905.
19. *Asger Poulsen* (f. 1914), s. '32.
20. Navigationsskolebestyrer *Poul Sommer Dyrhauge Hansen* (f. 1904), Københavns Navigationsskole, Lersø Parkallé 2, Kbhvn. Ø.
20. Redaktør *Otto Fog-Petersen* (f. 1914), Hegnskrogen 10, Lyngby.
21. Lærer *Karl Olav Gamdrup* (f. 1914); sidst kendte adresse: Ørstedsgade 16, Vejle.
22. Civilingeniør *Peter Emil Mortensen* (f. 1889), Willemoesgade 45, Kbhvn. Ø.
22. *Johan Olfert Fisker* (f. 1894), på Sorø 1906—11, mlsk.eks. 1911.
27. Ambassaderåd *Carl Johan Fr. Jakhell* (f. 1914), Solbakkevej 35, Gentofte.
29. Boghandler *Conrad Frederik Kisbye*, (f. 1889), Søndre Strandvej 8, Helsingør.

*

Professor, dr. phil. *Christian Matras* (s. '20), Københavns Universitet, er den 30. maj blevet æresdoktor ved Uppsala Universitet.

På mødet den 8. juni besluttede Københavns Magistrat at indstille overbrandinspektør, cand. polyt. *Jan Ammitzbøll* (s. '21) til stillingen som brandchef, der den 1. august bliver ledig efter brandchef *Einer Schrøder*, der trækker sig tilbage på gr. af alder.

Den nye brandchef (f. 1904) er søn af skovrider ved Sorø Akademi *J. F. Ammitzbøll* (1857—1933) og hustru *Valgerda Bojesen*; efter studentereksamen blev han 1929 cand. polyt., aftjente derpå sin værnepligt, var i nogle år ingeniør ved Internationalt Patentbureau og ansattes 1936 som brandinspektør ved Københavns Brandvæsen. 1945 blev han stationschef på hovedbrandstationen og 1956 overbrandinspektør. Han har på sit felt tilført det brandforebyggende arbejde mange impulser, dels gennem kommissionsarbejde, dels ved praktisk indsats, der har vundet internationalt ry. 1940 blev han under en storbrand i Holmbladsgade ramt af en ulykke, men genvandt med stor viljestyrke sit helbred og kunne efter et års forløb atter indgå i tjenesten.

*

Firmaet *Illum* har, fra 15. juni, udnævnt underdirektør *Jesper Illum* (s. '47) til direktør.

*

Bestyrelsen for generalkonsul *Ernst Carlsens Fond* overrakte ved en højtidelighed den 19. juni to ærespriser, hver på 30.000 kr., til chefen for Statshospitalet i Aarhus, prof. *Erik Ström-gren*, og til prof., rektor for Tandlægehøjskolen i København *P. O. Pedersen* (s. '28). Prisen gives til videnskabsmænd, læger og andre, der har ydet et særligt anerkendelsværdigt arbejde.

P. O. Pedersen har ydet vægtige antropologiske og arkæologiske bidrag ved sine studier over tandudviklingen hos primitive folkeslag; han har skabt en odontologisk forskning, fremmet rets-odontologien og udvist stor iver

for oprettelsen af endnu en tandlægehøjskole og dermed afhjælpning af tandlægemangelen. Han har modtaget anerkendelser i stor stil verden over.

*

Udenrigsråd, ambassadør *Gunnar Seidenfaden* (s. '26) er blevet udnævnt til æresdoktor ved Thailands Universitet i Bangkok. Han har i en længere år-række foretaget værdifulde botaniske studier over thailandske orkidéer.

*

Bestyrelsen for *Møens Discontobank* i Stege har fra 1. juli udnævnt den hidtidige underdirektør, *N. E. Morgils* (r. '36) til administrerende direktør i stedet for bankdirektør *Poul Kühl*.

Den nye bankdirektør, der er 44 år, er født i Sorø, og han lærte bankvæsen i Banken for Sorø og Omegn. Efter at have aftjent sin værnepligt i intendanturkorpset blev han den 1. juli 1943 ansat som bankassistent i *Møens Discontobank*. To år senere avancerede han til bankbogholder, og i 1963 blev han underdirektør.

*

Den 1. juli var det 40 år, siden underdirektør *J. L. Dahlerup* (s. '15) blev ansat ved *Carlsbergbryggerierne*; han begyndte som chef for det daværende sekretariat; 1934 blev han kontorchef, 1960 underdirektør.

*

Indenfor klosterporten:

Sorø kirkes blytag:

Udgifterne ved etableringen af et blytag på kirken er nu endelig beregnet — beløbet bliver noget større end angivet i aprilnummeret af bladet, ca. 815.000 kr. Kurator vil søge at »presse« beløbet igennem på den kommende finanslov.

Det kan ikke betale sig at reparere det nuværende skifertag, der er højst 100—150 år gammelt. Kirken har tid-

ligere haft blytag; det har man bevis for, idet man ved senere reparationsarbejder — efter branden i 1247 — har fundet rester af bly i kirkens murværk.

1961 undersøgtes tømmerkonstruktionen, og man kom til det resultat, at denne, skønt 700 år gl., vil kunne bære et blytag.

Under omordning af samlingerne på Sorø Akademis museum har museets leder, lektor P. F. Truelsen fundet et meterlangt plankestykke og et par mindre stykker fra en af *Nydam-bådene*, som man ikke troede eksisterede mere.

I en mose ved Nydam i Slesvig fandt man 1863 tre både af den klinkbyggede type; to af dem var komplette, og den ene blev sat sammen i 1864, så kom tyskerne, arbejdet standsede, og de øvrige dele af bådene spredtes for alle vinde.

Egeplanken fra Nydam bliver perlen i en fin lille arkæologisk samling, som lektor Truelsen har indrettet i forhallen til museet; trædelene er rimeligvis bragt til Sorø af daværende overlærer C. E. Kiellerup (1822—1908), der i årene 1854—64 var adjunkt i Flensborg.

Samlingen repræsenterer alle vore fortidskulturer, undtagen Brommekulturen, der findes på Nationalmuseet.

*

»Overskæringen«:

Valborg-aften, den 30. april, anlægges sommerhuerne med den hvide hattepuld, og man begiver sig til »Rævebakkerne«. Her brændte man de sorte huer og holdt rettergang over en lang række lærere. Derpå begav man sig i fakkeltog tilbage til skolen. Her afsang koret i Fratergaarden nogle sange, og »Baldur«s præsident, Henning Skovgaard Sørensen, fremhævede i sin tale, at forårsfesten for III g'erne var en påmindelse om den forestående eksamen; det gælder nu om at omstille sig til »livets realiteter«; skolen har givet et godt grundlag at bygge på i fremtiden.

Ved »Trekanten« sang et udvalgt kor »Sjungom studentens lyckliga da'r« og den udødelige »Der står et træ ved gymnasiets port«.

*

Den sidste skoledag, den 6. maj, drog III g'erne i stort optog gennem Storgade i Sorø, udklædt som bønder fra stavnsbåndstiden. Ved 7-tiden hentedes lærerne fra deres hjem og førtes på en vogn til skolen, anklaget for svære forseelser. Man medførte plakater med forsk. bemærkninger, bl. a. »Ikke mere stavnsbånd på drengen«. Foran skolen gjorde man holdt; her talte Erik Nordahl Svendsen for kammeraterne og lærerne. Efter denne »frihedsrus« kommer eksamenstidens skærsild, og så først er man helt »fri«.

*

Den 24. maj udkæmpedes en *fodboldkamp* mellem Sorø og Stenhus — kampen endte uafgjort 2—2. For Sorøs vedkommende var kampen den sidste i dette skoleårs kostskoleturnering.

*

På skolen afvikledes den 26. maj det årlige »*Rekordstævne*«, hvor atletikfolkene fra afgangsklasserne fik mulighed for at forbedre egne eller bestående skolerekorder.

Ny skolerekord blev sat i højdespring; Peter West Nielsen forbedrede den gamle rekord på 1,65 m med ikke mindre end 8 centimeter til 1,73 m.

Desuden kæmpedes der i 100 m løb (vundet af Reitov i tiden 11,7 sekunder), i spydkast (Henrik Schultze et kast på 46,15 m), i kuglestød Max Girsell, 12,05 m), og i længdespring (Henning Petersen sprang 6,04 m).

*

Det ser nu ud til, at den lange treårige ventetid om *Sorø kommunes køb af akademi-jorden* — den såkaldte sportsjord — nu nærmer sig afgørelsen.

— Undervisningsministeriet har netop afleveret sagen i finansudvalget, der søges tilslutning til, at de pågældende arealer afhændes til Sorø by. Desuden ønsker man tilslutning til, at kommunen overtager Reitzensteins allé.

Tilbage står derefter Sorø kommunes ønske om køb af hele det resterende areal mellem Ringstedvej og Fægangen.

*

Sorølektor som spejder til Grønland:
Det danske Spejderkorps har overdraget lektor Sv. Ranvig, Sorø, et interessant hverv, i fem uger at bistå spejderførere på Grønland med råd og dåd. Lektor Ranvig skal flyve til Grønland den 5. august og vender tilbage den 12. september. Lektoren har derfor søgt en måneds orlov fra skolen i forbindelse med sommerferien.

På Grønland findes allerede 1600 spejdere og spejderpiger; hvert år sendes to spejderledere til Grønland; i år Jytte Grovermann, København, fra K.F.U.K.-spejderne, og lektor Ranvig fra de gule spejdere; han skal tage sig af troppene fra Kap Farvel til Holsteinsborg — og bl. a. undersøge, hvor der er brug for hjælp og hvilken hjælp. Der påtænkes at forberede en spejderbog på grønlandsk.

*

Sorø-munkene har plantet hestehov:
Planten hestehov, der blev indført som lægeplante i Danmark af munkene i middelalderen, forekommer i Sønderjylland og ved Eriksholm slot ved Holbæk.

Hestehov findes også i Sorø, og det er sandsynligt, at det er munke fra Sorø, der har plantet den ved Holbæk. Erikslev, der senere blev opslugt af Eriksholm, hørte under Sorø kloster, og hestehov var en af de planter, Sorø-munkene førte med sig.

I Sorø findes hestehov langs søbredden mellem Søgade og Trautnersvej. Den er let kendelig på sine røde kurve-

blomster og de store, matgrønne blade, som H. C. Andersen kaldte skræpper.

Andet nyt:

Den 12. juni besøgte dansk TV den 80-årige Peter Wamberg ('99) i Bergen. Peter Wamberg var 1910 som styrmand med på Knud Rasmussens og Peter Freuchens ekspedition, hvor Thulestationen blev grundlagt. De var i alt otte mand, og Wamberg er den eneste nulevende.

*

Hvor der er gærende kræfter:

Vindelbrobogen, hvis alder nærmer sig 250 år, er atter først på færde. I sidste uge af april begyndte det lysegrønne at træde frem — til glæde for vågne vejfarende langs hovedvej 1, hvor den står lige i skovbrynet ved Søsken.

Samtidig meldes fra Sorø, at den 75-årige kæmpepil, der stod ved Flomstien på Flommen, ikke har kunnet overleve disse kræfter og har måttet fældes. Men — for de gamle der faldt ..

*

Til efteråret udvides A/S Menmark med et moderne tøjmarked på Vesterbro i København, et stort rektangulært lokale, stueetage uden kælder. Menmarks direktør er Hans Mortensen (s. '31); selskabet har forretninger i Sorø, Slagelse, Herlev og København, og man har i de 15 år, selskabet har bestået, eksperimenteret med en moderne forretningsform, bygget op på selvbetjening; dette gælder særlig virksomheden i Slagelse. Muligvis vil direktøren videreføre ideen til Sverige.

REDAKTION:

Højagervej 67, Rungsted Kyst, lektor P. Schjærff.
Tlf. 86 38 32 (ansvarshavende) og Algade 70, Vordingborg, overbibliotekar C. G. Elberling, Tlf. 511 (subs. 638).

EKSPEDITION:

Vesterbrogade 2 D, København V.
Direktør C. C. Hoffgaard, Central 1918.

Fr. Palm Greisens bogtrykkeri, København.

STAALKONTORET

v. R. E. Brincker

Malmøgade 7
København Ø

Johs. Brinck

AUT.
GAS- OG VANDMESTER
SORØ

SVEGÅRDS BOGHANDEL SORØ

TLF. *27 . POSTKONTO 7163

Hovedkontor:

VESTERBROGADE 8 - VESTERPORT
KØBENHAVN V.

Telefon (01) 1166 66

Sorø Akademi I. Skovdistrikt

Har De kakkelloven, har vi brændet

Telefon 125

Silver

luksuspilsner
let eksporttype
pilsnerpris
pilsnerstyrke

HARBOES BRYGGERI

TH. C. JENSEN
1ste KLASSES SKRÆDERI

Vedelsgade 14
Telefon 358
Sorø

Advokat
HARALD QVIST
Landsretssagfører
Mødebereftiget for Højesteret
Frederiksberggade 25
C. 3264 - MI. 3364
Lrs. G. Tage Nielsens efft.

BANKEN
for **SORØ**
OG OMEGN
Aktieselskab

FILTFABRIKEN
NORDEN 1/2

Lyngby Hovedg. 4, Lyngby
Dir. Peter de Neergaard

ORLA V. NIELSEN

Telefon Sorø 258

Byens førende forretning i
Akademibeklædning

Krystal - Glas - Porcelæn

Nørregades Glashandel

NØRREGADE 30 - KØBENHAVN K - CENTRAL 12.922

Kaina Rustolie - Kaina Vaabenolie - Kaina Loddefedt
Nova Slagloddepulver - Nova Svejsepulver

De kendte Kaina- og Nova-Produkter
fra Vissinggaard Laboratorium anvendes paa Værksteder
Garager og Fabrikker overalt i Danmark.

Forlang Kaina- og Nova-Produkter hos Deres Handlende.

Tønning St. VISSINGGAARD LABORATORIUM Tlf. Brødstrup 414

Mogens Krog-Meyer
Højesteretssagfører

Gothersgade 109, K
Minerva 5800